

Rapportage onderzoek Digitaal mediagebruik

**Demi Hummel
Marijke van der Aar
Joris van de Schoor**

Mei 2020

Management Summary

Digitale media en afspraken

Wanneer ouders wordt gevraagd hoe vaak hun kind naar schatting gebruik maakt van digitale media, geven de meeste ouders aan dat hun kind gemiddeld één tot twee uur per dag gebruik maakt van digitale media. Ongeveer de helft van de ouders geeft aan dat hun kind een eigen smartphone bezit en ongeveer een kwart van de kinderen heeft een eigen tablet. De gemiddelde leeftijd waarop een kind een eigen apparaat kreeg is 8,1 jaar, in de helft van de gevallen is dit een tablet of een smartphone. Vrijwel alle ouders zijn het eens met de stelling dat het **hun verantwoordelijkheid** is om toezicht te houden op het digitaal mediagebruik van hun kinderen en ruim vier op de vijf ouders maken afspraken met hun kind over zijn/haar digitaal mediagebruik. Ouders vertrouwen er in mindere mate op dat hun kind zelf de juiste beslissingen kan maken online. De afspraken die de ouders met hun kinderen maken over digitaal media gebruik gaan veelal over **schermtijd** (duur) of over wanneer hij of zij gebruik mag maken van schermen. Daarnaast geven ouders aan afspraken te maken omtrent **privacy**. Ongeveer een kwart van de ouders geeft aan dat hun kind zich altijd aan de gemaakte afspraken houdt en zes op tien ouders geven aan dat hun kind zich vaker wel dan niet aan de afspraken houdt. Wanneer kinderen de afspraak schenden, is dit veelal door (stiekem) te lang gebruik te maken van digitale media of door spelletjes te spelen of filmpjes te kijken die niet zijn toegestaan.

Gevolgen digitale media

Wanneer we vragen welke positieve en negatieve gevolgen van het digitaal mediagebruik ouders bij hun kind herkennen, geeft ongeveer driekwart van de ouders aan dat zij **online plezier**, **meegaan in digitale ontwikkelingen** en **ontspanning** herkennen bij hun kind. De meest herkende negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik van kinderen zijn volgens de ouders **verslaving**, een **verminderde interactie** en **agressie** of **irritatie**. Echter, wanneer wordt gevraagd in hoeverre kinderen de verschillende negatieve aspecten daadwerkelijk ervaren volgens de ouders, blijkt dat de meeste gevolgen veelal in (zeer) kleine mate worden ervaren. Slaapproblemen, verslaving en concentratieproblemen worden het meest in (zeer) grote mate ervaren. Van de ouders die negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik herkennen bij hun kind, geeft ongeveer driekwart aan hierop actie te hebben ondernomen. De meeste acties hebben te maken met het beperken van de schermtijd, het innemen van het device of juist het in gesprek gaan met hun kind om de gevolgen te beperken. Ouders die (nog) geen actie hebben ondernomen na aanleiding van de negatieve gevolgen geven aan dat dit nog niet nodig is geweest. Echter zijn er ook ouders die niet weten wat voor actie ze zouden kunnen ondernemen.

1. Opbouw & inleiding rapportage

Hoofdstuk 2: Gebruik devices

Pagina 7 t/m 9

Hoofdstuk 3: Afspraken en vertrouwen

Pagina 10 t/m 13

Hoofdstuk 4: Gevolgen digitaal media-gebruik

Pagina 14 t/m 20

Hoofdstuk 5: Conclusie en vervolg

Pagina 22

Hoofdstuk 6: Extra vragen corona

Pagina 24 t/m 27

Probleemstelling onderzoek

Vergaar inzicht in de kennis, houding en het gedrag met betrekking tot het ouderlijk toezicht op digitaal mediagebruik door kinderen.

Onderzoeksonderwerpen

- › Gebruik devices;
- › Afspraken en vertrouwen;
- › Positieve en negatieve gevolgen.

Verantwoording en betrouwbaarheid

Op basis van deze respons zijn de antwoorden met een zekerheid van 95% en met een nauwkeurigheid van 3,1% generaliseerbaar naar de doelgroep. In de praktijk betekent dit dat wanneer een uitkomst uit het onderzoek 50% is, dit in werkelijkheid tussen 46,9% en 53,1% ligt.

Doelgroep & respons

De doelgroep bestaat uit ouders van kinderen tussen 6 en 12 jaar oud. In totaal hebben 1020 ouders meegedaan aan het onderzoek.

Tijdsplanning

Het onderzoek heeft plaatsgevonden tussen 10 en 22 maart 2020.

1. Opbouw & inleiding rapportage

Tabel 1.1 Achtergrondkenmerken

Basis: alle ouders

Achtergrondkenmerken ouders		Achtergrondkenmerken kinderen	
Geslacht	%	Geslacht	%
Man	42%	Jongen	54%
Vrouw	59%	Meisje	46%
Regio	%	Leeftijd	%
Noord	12%	6 jaar	11%
Oost	22%	7 jaar	13%
Zuid	24%	8 jaar	12%
West	43%	9 jaar	12%
Leeftijd	%	10 jaar	18%
18 t/m 34 jaar	7%	11 jaar	18%
35 t/m 49 jaar	88%	12 jaar	17%
50 jaar of ouder	6%		
Opleidingsniveau	%		
Laag	9%		
Gemiddeld	35%		
Hoog	56%		

In de rapportage zijn de kinderen onderverdeeld in twee leeftijdscategorieën: kinderen van 6 t/m 9 jaar oud en kinderen van 10 t/m 12 jaar oud. Zij worden respectievelijk jongere en oudere kinderen genoemd.

Resultaten

2. Gebruik devices

Frequentie digitaal mediagebruik

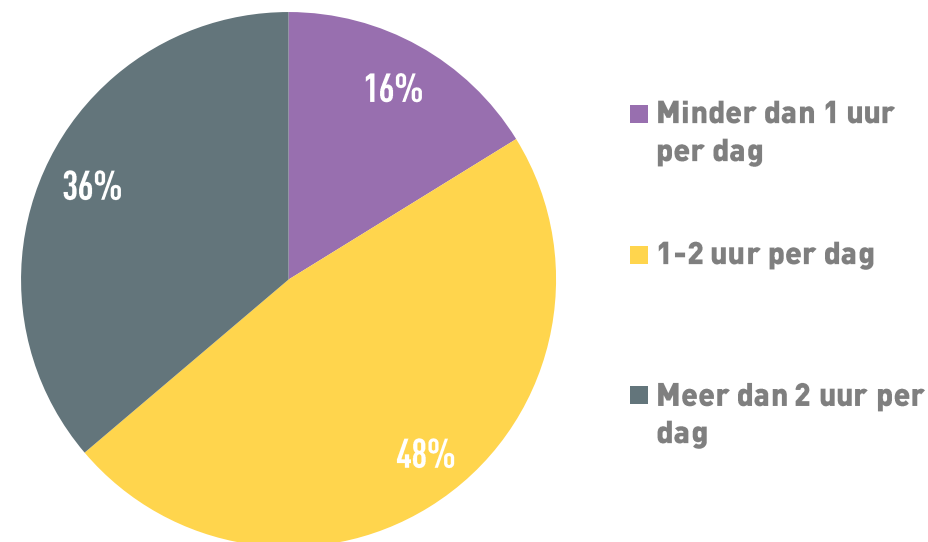
- › Alle ouders is gevraagd hoe vaak hun kind (naar schatting) gebruik maakt van digitale media;
- › Bijna de helft van de ouders (48%) geeft aan dat hun kind één tot twee uur per dag gebruik maakt van digitale media;
- › Maar liefst één op de drie kinderen (36%) maakt meer dan twee uur per dag gebruik van digitale media;
- › Slechts 16% van de kinderen gebruikt digitale media minder dan een uur per dag.

Verschillen op basis van achtergrondkenmerken

- › Meer ouders van jongens (40%) dan meisjes (32%) geven aan dat hun kind meer dan twee uur per dag gebruik maakt van digitale media;
- › Meer ouders van oudere kinderen (47%) dan jongere kinderen (24%) geven aan dat hun kind meer dan twee uur per dag gebruik maakt van digitale media;
- › Meer ouders met een laag opleidingsniveau (50%) dan met een hoog opleidingsniveau (33%) geven aan dat hun kind meer dan twee uur per dag gebruik maakt van digitale media.

Figuur 2.1 Hoe vaak (naar schatting) maakt je kind gebruik van digitale media?

Basis: alle ouders

2. Gebruik devices

Eigen device of apparaat

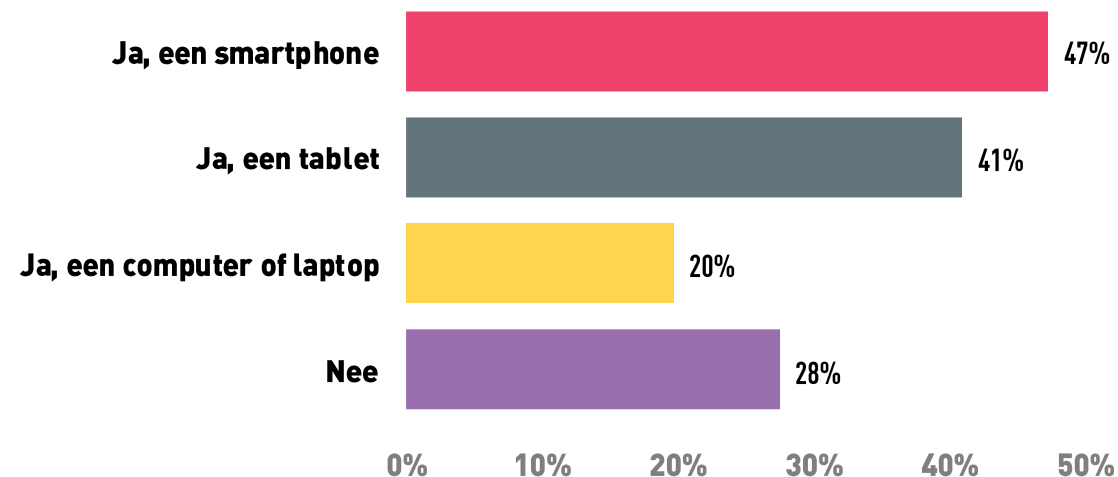
- › Alle ouders is gevraagd of hun kind een eigen device of apparaat heeft;
- › Ongeveer de helft van de ouders geeft aan dat hun kind een smartphone bezit (47%) en twee op de vijf ouders geven aan dat hun kind een tablet heeft (41%);
- › Eén op de vijf (20%) kinderen heeft een eigen computer of laptop;
- › Meer dan een kwart (28%) van de kinderen heeft geen eigen device of apparaat. Zij maken gebruik van een gemeenschappelijk device of apparaat.

Verschillen op basis van achtergrondkenmerken

- › Meer ouders van oudere kinderen (74%) dan jongere kinderen (17%) geven aan dat hun kind een smartphone heeft;
- › Meer ouders van jongens (22%) dan meisjes (17%) geven aan dat hun kind een eigen computer of laptop heeft;
- › Meer ouders met een hoog opleidingsniveau (31%) dan een laag opleidingsniveau (19%) geven aan dat hun kind geen eigen device heeft maar een gemeenschappelijk apparaat gebruikt.

Figuur 2.2 Heeft je kind een eigen device of apparaat?

Basis: alle ouders

2. Gebruik devices

Type device of apparaat

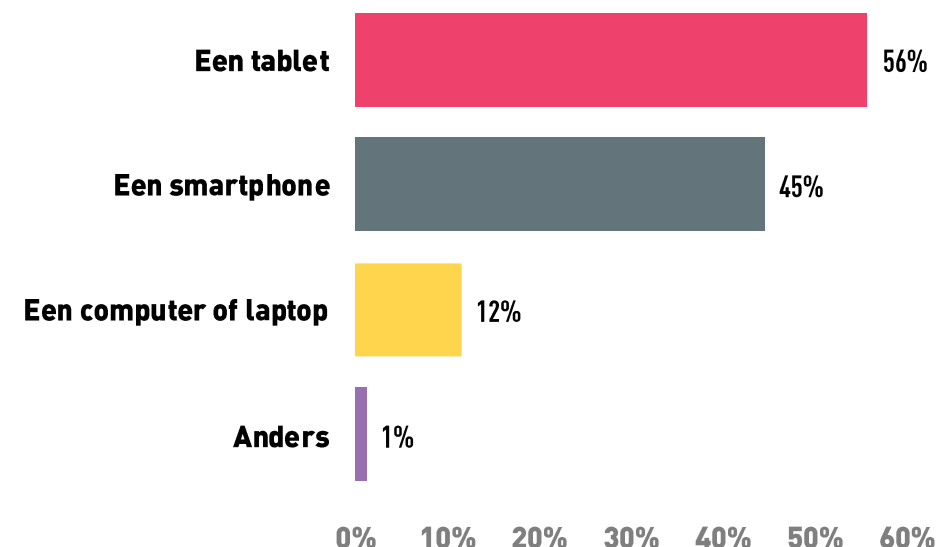
- › Ouders geven aan dat hun kind gemiddeld 8 jaar was toen zij hun eerste device of apparaat kregen;
- › Voor ruim de helft (56%) van de kinderen was hun eerste apparaat een tablet. Iets minder dan de helft (45%) van de kinderen had als eerste apparaat een smartphone;
- › Slechts één op de tien kinderen kreeg van hun ouders als eerste device een computer of laptop;
- › Ouders die 'anders' antwoorden, geven bijvoorbeeld aan dat zij hun kind een spelcomputer of iPod gaven.

Verschillen op basis van achtergrondkenmerken

- › Meer ouders van oudere kinderen (56%) dan jongere kinderen (23%) geven aan dat het eerste device van hun kind een smartphone is;
- › Meer ouders van jongere kinderen (78%) dan oudere kinderen (44%) gaven hun kind als eerste een tablet.

Figuur 2.3 Welk type device of apparaat kreeg je kind op deze leeftijd?

Basis: ouders waarvan het kind een eigen device of apparaat heeft

8,1
jaar oud

Gemiddelde leeftijd waarop het kind zijn of haar eerste eigen device of apparaat kreeg

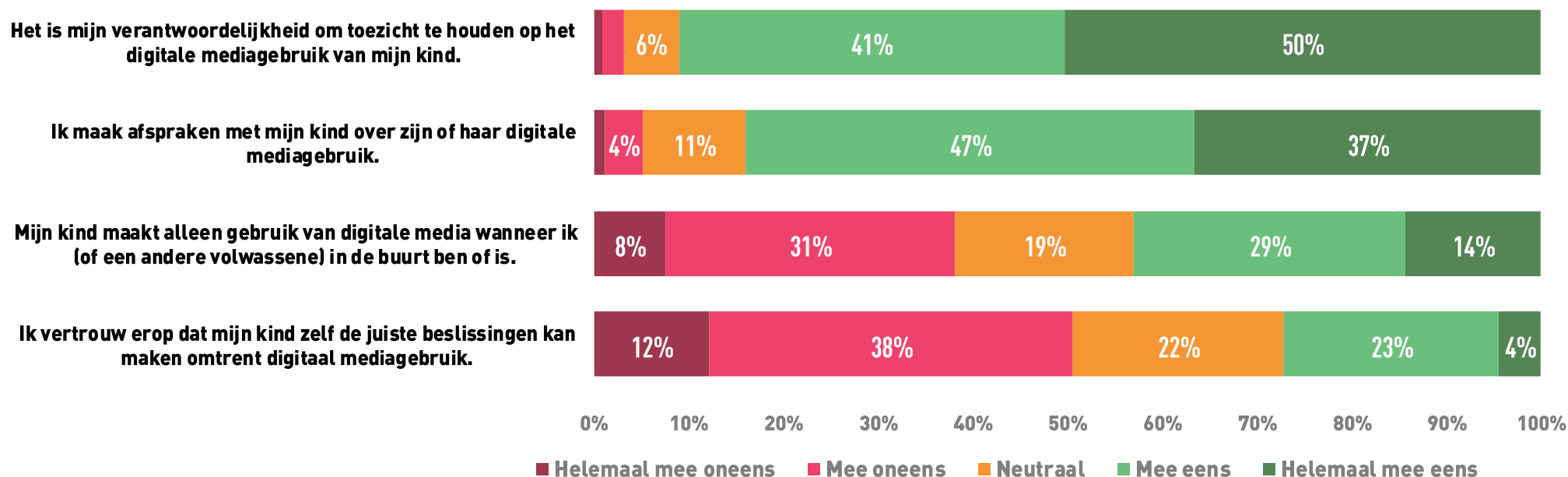
3. Afspraken en vertrouwen

Afspraken en vertrouwen

- › Bijna alle ouders (91%) zijn het eens met de stelling dat het hun verantwoordelijkheid is om toezicht te houden op het digitaal mediagebruik van mijn kind;
- › Ruim vier op de vijf ouders (84%) maken afspraken met hun kind over zijn of haar digitaal mediagebruik;
- › Ouders zijn het in mindere mate eens met de stellingen dat hun kind alleen gebruik maakt van digitale media als zij zelf ook in de buurt zijn (43%) en dat zij erop vertrouwen dat hun kind de juiste beslissingen kan maken omtrent digitaal mediagebruik (27%).
- › Significante verschillen op basis van achtergrondkenmerken worden op de volgende pagina genoemd.

Figuur 3.1 In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: alle ouders

3. Afspraken en vertrouwen

Verschillen op basis van achtergrondkenmerken

- › Meer moeders (55%) dan vaders (44%) zijn het (helemaal) oneens met de stelling dat zij erop vertrouwen dat hun kind zelf de juiste beslissingen kan maken omtrent digitaal mediagebruik;
- › Meer ouders met een hoog opleidingsniveau (87%) dan een gemiddeld (81%) of laag (75%) opleidingsniveau zijn het (helemaal) eens met de stelling dat zij afspraken maken met hun kind omtrent zijn of haar digitaal mediagebruik;
- › Meer ouders met een laag opleidingsniveau (44%) dan een hoog opleidingsniveau (22%) zijn het (helemaal) eens met de stelling dat zij erop vertrouwen dat hun kind zelf de juiste beslissingen kan maken omtrent digitaal mediagebruik;
- › Meer ouders van jongere kinderen (58%) dan oudere kinderen (30%) zijn het (helemaal) eens met de stelling dat hun kind alleen gebruik maakt van digitale media wanneer zij in de buurt zijn;
- › Meer ouders van oudere kinderen (34%) dan jongere kinderen (20%) zijn het (helemaal) eens met de stelling dat zij erop vertrouwen dat hun kind zelf de juiste beslissingen kan maken omtrent digitaal mediagebruik.

3. Afspraken en vertrouwen

Soort gemaakte afspraken

- › Ouders die aangeven afspraken te maken met hun kind is gevraagd om wat voor soort afspraken het hierbij gaat;
- › De meeste ouders geven aan afspraken te maken omtrent **schermtijd**. Daarnaast maken zij afspraken met hun kind over **wanneer hij of zij gebruik mag maken** van schermen: bijvoorbeeld alleen als de ouders erbij zijn, pas na het maken van huiswerk of niet voor bedtijd;
- › Bovendien geven veel ouders aan afspraken te maken over **welke spelletjes of filmpjes toe zijn gestaan**. Ook maken ouders afspraken rondom **privacy**: kinderen mogen bijvoorbeeld geen gegevens delen of alleen praten met mensen die ze in de echte wereld ook kennen.

Wat voor afspraken heb je met je kind gemaakt?

- › “Afspraken over wat wel te plaatsen op social media en wat niet.” (10 jaar);
- › “Alleen mediagebruik 's avonds als wij erbij zijn.” (7 jaar);
- › “Dat ze moet luisteren anders is ze haar tablet voor die dag kwijt. Ze mag alleen iets nieuws erop zetten als ze het aan ons gevraagd heeft en als er iets anders vanaf gaat. Vaak wordt van te voren aangegeven hoe lang ze erop mag. Uit is ook uit.” (10 jaar);
- › “De tijd die hij op een scherm mag besteden. Goed gedrag wordt beloond met meer schermtijd.” (10 jaar);
- › “Hoe lang ze erop mag en als ze iets ziet wat ze niet vertrouwd dat ze dat aan moet geven. Ze mag niet met haar gezicht op internet.” (10 jaar);
- › “Maximaal 20 minuten achter elkaar, dezelfde tijd buitenspelen als achter een scherm. Geen schermen tijdens huiswerk, aan tafel of in de slaapkamer.” (12 jaar);
- › “Rare content, berichten, contactverzoeken etc. melden bij ouders. Voorzichtig delen van identiteit of gegevens - alleen met personen die je in de echte wereld ook kent. Alleen positief reageren. Niet pesten. Maximaal 2 uur achter een scherm per dag, liefst een stuk minder, en alleen als er ook buiten of anders wordt gespeeld.” (10 jaar);
- › “Tijd limiet, aware maken van bedreigingen op internet en digitale media. Restricties op verschillende apps.” (8 jaar);
- › “Wanneer uitzetten. Niet te dichtbij houden. Geen koptelefoon.” (11 jaar);
- › “We hebben een filter en we hebben als richtlijn: “Zou je dit kijken met ons erbij?” Zo nee, is het dus niet oké.” (11 jaar).

3. Afspraken en vertrouwen

Houden aan afspraken

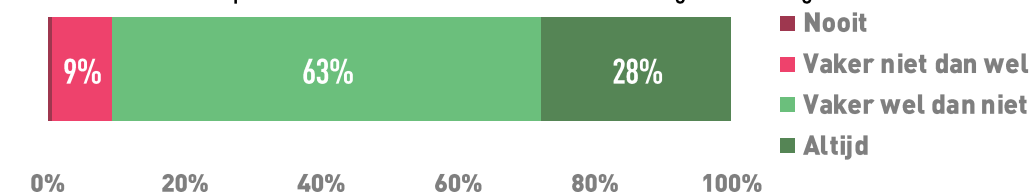
- › Ruim een kwart van de ouders (28%) geeft aan dat hun kind zich altijd aan de gemaakte afspraken houdt. Nog eens zes op de tien ouders (63%) geven aan dat hun kind zich vaker wel dan niet aan de afspraken houdt;
- › Volgens één op de tien ouders (9%) houdt hun kind zich vaker niet dan wel aan de gemaakte afspraken;
- › Op de vraag welke afspraken (wel eens) geschonden worden, wordt vooral geantwoord met afspraken rondom de **schermtijd** of **toegestane spelletjes en filmpjes**;
- › Wanneer gevraagd wordt waarom het kind zich niet (altijd) aan gemaakte afspraken houdt, antwoorden veel ouders dat **zij zelf niet op tijd optreden**, dat het kind de digitale media gewoonweg **te leuk** vindt of dat **andere kinderen ook meer mogen** zien.

Verschillen op basis van achtergrondkenmerken

Meer ouders van meisjes (33%) dan jongens (23%) geven aan dat hun kind zich altijd aan de gemaakte afspraken houdt.

Figuur 3.2 In hoeverre houdt je kind zich aan deze afspraken?

Basis: ouders die afspraken maken met hun kinderen omtrent digitaal mediagebruik

Welke gemaakte afspraken worden door je kind (wel eens) geschonden?

- › “Als het even kan probeert ze meer dan een uur erop te zitten. Ze pakt ook wel eens stiekem haar telefoon.” (9 jaar);
- › “De gestelde tijd wordt overschreden (omdat papa en mama ook lekker op hun media zitten).” (7 jaar);
- › “Filmpjes kijken die wij niet geschikt achten.” (11 jaar);
- › “Hij heeft wel eens stiekem een tablet mee naar bed genomen.” (8 jaar);
- › “Tiktok account op openbaar gezet, ze denkt dat ze beroemd wordt.” (10 jaar);
- › “Ze kijken dan toch op sites die niet mogen. En als je er wat van zegt vinden ze je ouderwets.” (12 jaar).

Waarom houdt je kind zich niet (altijd) aan deze afspraken?

- › “Eigenwijs.” (9 jaar);
- › “Er is altijd wel een filmpje dat ze af moet kijken of een appje dat ze nog moet beantwoorden.” (12 jaar);
- › “Het is een puber.” (11 jaar);
- › “Het is een kind.” (9 jaar);
- › “Het is verslavend. En soms zij wij (de ouders) te moe om er iets van te zeggen.” (10 jaar);
- › “Hij vindt het lastig om te stoppen.” (9 jaar);
- › “Omdat andere kinderen het wel mogen zien.” (10 jaar);
- › “Ze vindt het leuk en wij (ouders) letten niet op.” (9 jaar).

4. Gevolgen digitaal mediagebruik

Gevolgen digitaal mediagebruik

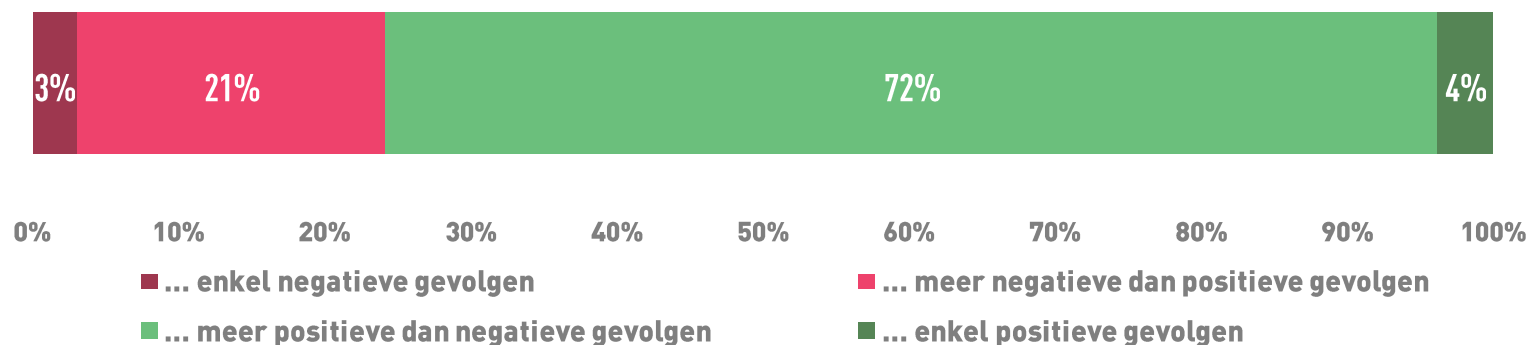
- › Ruim driekwart van de ouders (76%) vindt dat het gebruik van digitale media voor kinderen overwegend positieve gevolgen heeft;
- › Eén op de vijf (21%) ouders vindt dat het gebruik van digitale media meer negatieve dan positieve gevolgen heeft en 3% van de ouders geeft zelfs aan dat zij vinden dat digitaal mediagebruik onder kinderen enkel negatieve gevolgen heeft.

Verschillen op basis van achtergrondkenmerken

- › Meer moeders (24%) dan vaders (17%) vinden dat hun kind meer negatieve dan positieve gevolgen ervaart van digitaal mediagebruik;
- › Meer ouders met een laag opleidingsniveau zien enkel negatieve (8%) of enkel positieve (10%) gevolgen van digitaal mediagebruik dan ouders met een hoog opleidingsniveau (respectievelijk 2% en 3%).

Figuur 4.1 Het gebruik van digitale media heeft voor kinderen....

Basis: alle ouders

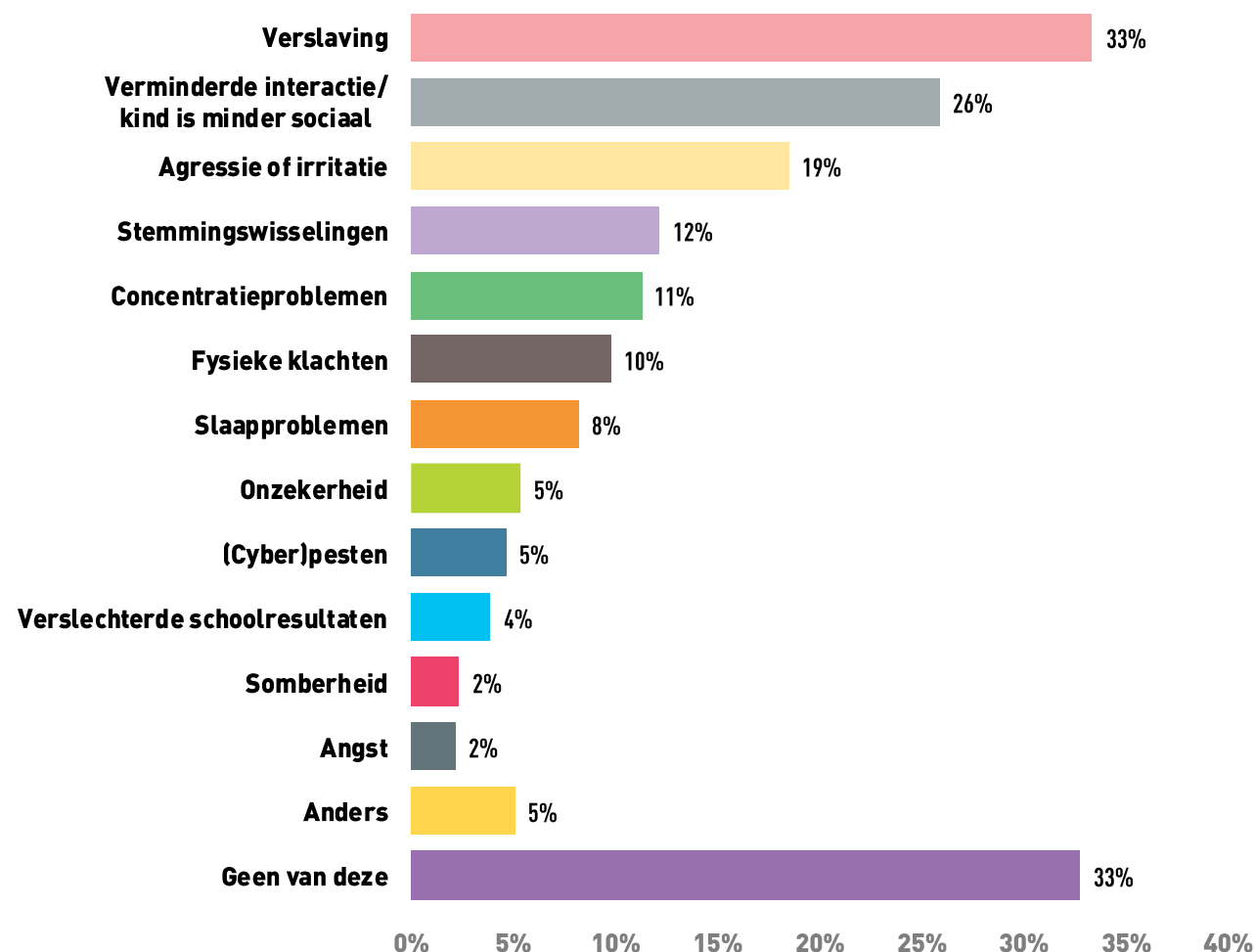
4. Gevolgen digitaal mediagebruik

Negatieve gevolgen

- › Een derde (33%) van alle ouders herkent verslaving als negatief gevolg van het digitaal mediagebruik van hun kind;
- › Ongeveer een kwart (26%) van de ouders herkent een verminderde interactie bij hun kind en een op de vijf ouders (19%) agressie of irritatie als negatief gevolg van digitaal mediagebruik;
- › Een derde (33%) van de ouders herkent geen van de genoemde negatieve gevolgen van het digitaal mediagebruik van hun kind;
- › De overige negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik worden in mindere mate herkend door de ouders bij hun kinderen (12% - 2%);
- › De ouders die 'anders' als optie hebben gekozen, geven met name in de toelichting aan dat hun kind **minder buiten wil spelen**, het moeilijk vindt om **gemotiveerd te zijn voor andere dingen** en veel ander of **grof taalgebruik** oppikt online.

Figuur 4.2 Welke van onderstaande negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik herken je bij jouw kind?

Basis: alle ouders

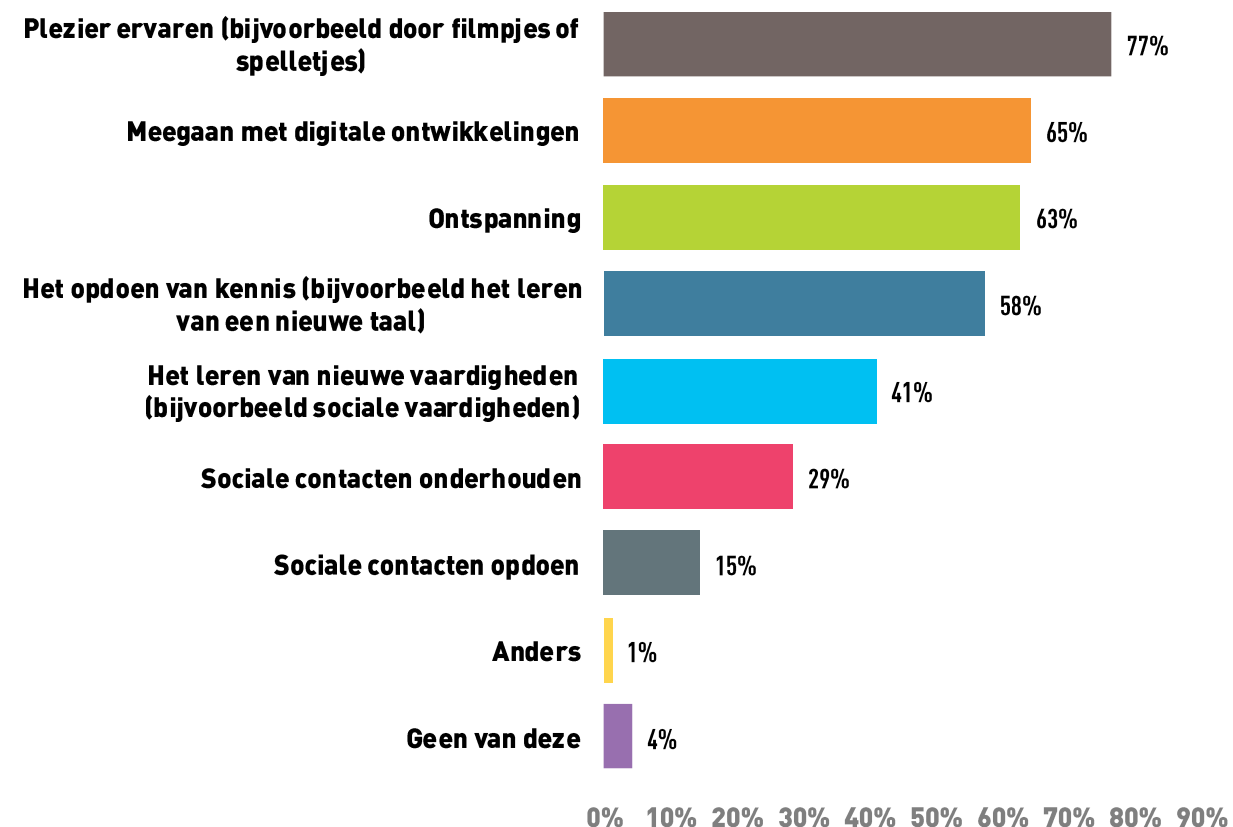
4. Gevolgen digitaal mediagebruik

Positieve gevolgen

- › Als positief gevolg van digitaal mediagebruik herkent ruim drie kwart (77%) van de ouders dat zij hun kind plezier zien hebben door online filmpjes of spelletjes;
- › Twee derde geeft aan dat zij het meegaan met de digitale ontwikkelingen (65%) en ontspanning (63%) dankzij het digitaal mediagebruik herkennen in hun kind;
- › Sociale contacten opdoen wordt door slechts een op de zes (15%) als positief gevolg van het digitaal mediagebruik van hun kinderen herkend;
- › Van de ouders die andere positieve gevolgen zien van het digitaal mediagebruik van hun kinderen (1%), geeft men een aantal keer aan dat de **fijne motoriek** van hun kind verbetert en dat ze bijvoorbeeld educatieve spelletjes spelen waardoor ze hun **lerend vermogen** verhogen.

Figuur 4.3 Welke van onderstaande positieve gevolgen van digitaal mediagebruik herken je bij jouw kind?

Basis: alle ouders

4. Gevolgen digitaal mediagebruik

Verschillen op basis van achtergrondkenmerken – negatieve gevolgen:

- › Meer moeders (21%) dan vaders (15%) herkennen dat hun kind agressie of irritatie vertoont naar aanleiding van het digitaal mediagebruik;
- › Meer vaders (14%) dan moeders (9%) herkennen dat hun kind concentratieproblemen vertoont naar aanleiding van het digitaal mediagebruik;
- › Meer ouders van oudere kinderen (11%) dan van jongere kinderen (5%) herkennen dat het digitaal mediagebruik leidt tot slaapproblemen;
- › Meer ouders van jongens (23%) dan meisjes (13%) herkennen agressie of irritatie bij hun kind door het digitaal mediagebruik;
- › Meer ouders van meisjes (8%) dan jongens (3%) herkennen dat het digitaal mediagebruik van hun kind leidt tot onzekerheid;
- › Meer ouders van jongens (37%) dan meisjes (29%) herkennen dat het digitaal mediagebruik van hun kind leidt tot een verslaving;
- › Meer ouders van meisjes (38%) dan jongens (38%) herkennen geen van de genoemde negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik bij hun kind.

Verschillen op basis van achtergrondkenmerken – positieve gevolgen:

- › Meer vaders (45%) dan moeders (38%) herkennen dat hun kind nieuwe vaardigheden leert van digitaal mediagebruik;
- › Meer ouders van jonge kinderen (63%) dan ouders van oudere kinderen (53%) herkennen dat hun kind online nieuwe kennis op kan doen;
- › Meer ouders van oudere kinderen (41%) herkennen dat hun kind door middel van digitale media hun sociale contacten kunnen onderhouden, dan ouders van jonge kinderen (14%);
- › Meer ouders van oudere kinderen (21%) herkennen dat hun kind online sociale contacten kan opdoen dan ouders van jonge kinderen (8%);
- › Meer ouders met een gemiddeld (54%) of hoog (63%) opleidingsniveau dan ouders met een laag opleidingsniveau (42%) herkennen dat hun kind online nieuwe kennis op kan doen;
- › Meer ouders met een hoog (68%) of gemiddeld opleidingsniveau (63%) herkennen dat hun kind mee kan gaan met digitale ontwikkelingen dan ouders met een laag opleidingsniveau (46%);
- › Meer ouders met een hoog (65%) of gemiddeld (64%) opleidingsniveau herkennen ontspanning bij hun kind als positief gevolg van het gebruik van digitale media dan ouders met een laag opleidingsniveau (46%).
- › Meer ouders met een hoog (80%) of gemiddeld (75%) opleidingsniveau herkennen dat hun kind online plezier ervaart dan ouders met een laag opleidingsniveau (61%).
- › Meer ouders met een laag opleidingsniveau (11%) herkennen geen van de genoemde positieve gevolgen van digitale media dan ouders met een gemiddeld (5%) of hoog (3%) opleidingsniveau.

4. Gevolgen digitaal mediagebruik

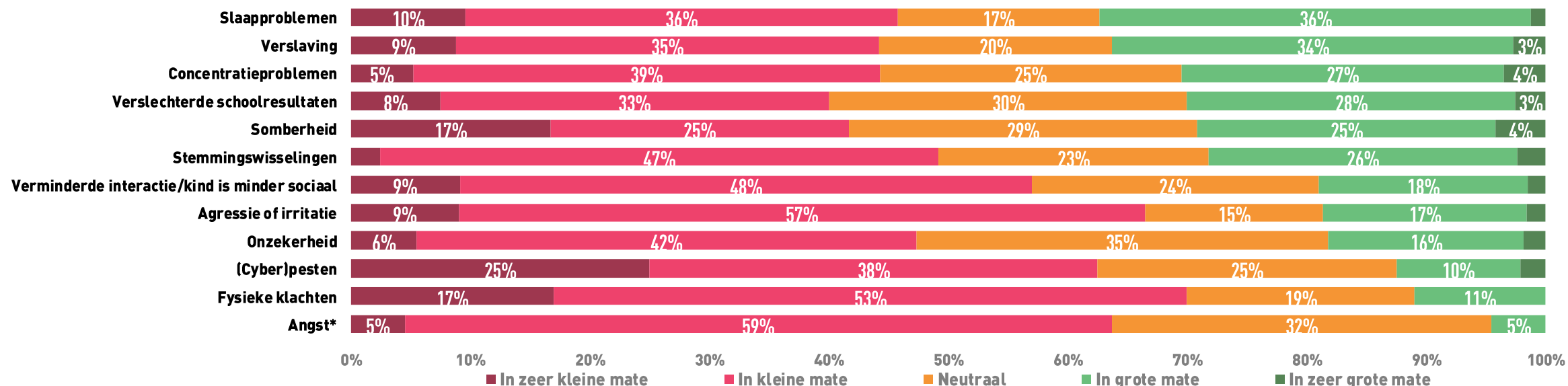
Mate van negatieve gevolgen

- › Aan ouders waarvan het kind negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik ervaart is gevraagd in welke mate hun kind dit dan ervaart;
- › Hieruit blijkt dat voor vrijwel alle negatieve gevolgen geldt dat de meerderheid van de kinderen het in (zeer) kleine mate ervaart;
- › Slaapproblemen (37%), verslaving (37%), concentratieproblemen (31%) en verslechterde schoolresultaten (31%) worden hierbij het meest in (zeer) grote mate ervaren.

Figuur 4.4 In welke mate ervaart je kind deze negatieve gevolgen?

Basis: ouders waarvan het kind het betreffende negatieve gevolg ervaart

* Resultaten zijn indicatief (n<30)

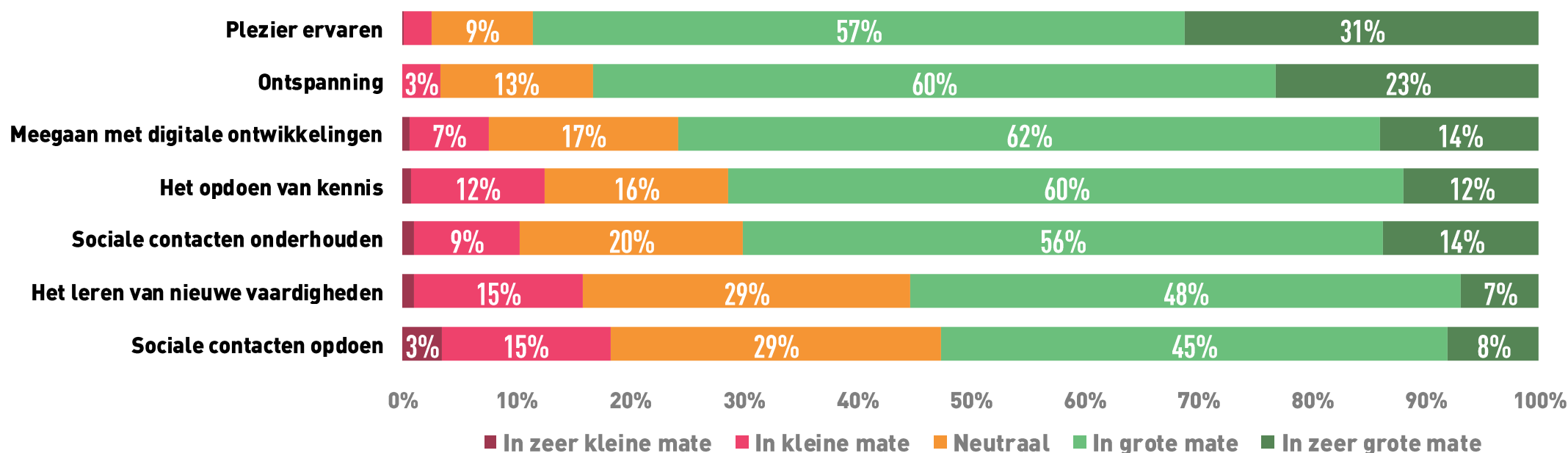
4. Gevolgen digitaal mediagebruik

Mate van positieve gevolgen

- › Vergeleken met negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik worden positieve gevolgen relatief vaker in (zeer) grote mate door kinderen ervaren. Voor alle gevolgen geldt dat wanneer een kind ze ervaart, dit in meer dan de helft van de gevallen in (zeer) grote mate is;
- › Voornamelijk plezier ervaren (88%), ontspanning (83%) en meegaan met digitale ontwikkelingen (76%) worden in (zeer) grote mate door kinderen ervaren.

Figuur 4.5 In welke mate ervaart je kind deze positieve gevolgen?

Basis: ouders waarvan het kind het betreffende positieve gevolg ervaart

4. Gevolgen digitaal mediagebruik

Actie ondernemen

- › Ouders waarvan het kind negatieve gevolgen ervaart is gevraagd of zij hier wel eens actie tegen hebben ondernomen;
- › Driekwart van de ouders (75%) geeft aan dit gedaan te hebben. De ondernomen acties hebben voornamelijk te maken met het (nog verder) **beperken van de schermtijd** of het **innemen van devices**. Tevens geven veel ouders aan **in gesprek te gaan** met hun kind of met de school (wanneer het om pesten gaat);
- › Ouders die nog geen actie hebben ondernomen vinden veelal dat dit (nog) **niet nodig** is geweest. Enkele ouders geven echter aan **niet te weten** wat voor acties ze zouden moeten ondernemen.

Wat voor actie(s) heb je ondernomen?

- › “Af en toe een poosje niets aanbieden en zich laten vervelen zodat hij zelf een nieuwe activiteit moet bedenken.” (7 jaar);
- › “Bewust weer gaan voorlezen voor het slapengaan.” (10 jaar);
- › “Blokken van sites.” (6 jaar);
- › “Een dag geen device en hem wijzen op zijn gedrag als hij heeft zitten gamen. Dan is hij niet altijd even vrolijk.” (11 jaar);
- › “Even met de juf doorgesproken wat er in een appgroep speelde.” (11 jaar);
- › “Gesprek voeren en samen andere dingen doen.”;
- › “In gesprek gaan over hetgeen haar van streek maakt. Aangeven dat niet alles dat ze leest per definitie de waarheid is en haar geruststellen.” (12 jaar);
- › “Ouders van de pester aangesproken en de school verzocht een les in gebruik van sociale media te geven.” (12 jaar);
- › “Schermtijd beperken. Vaker naar buiten sturen.” (7 jaar);
- › “Telefoon bij me houden totdat het huiswerk gedaan is.” (12 jaar).

Waarom heb je (nog) geen actie(s) ondernomen?

- › “Gelukkig nog niet nodig geweest.” (10 jaar);
- › “Het is lastig om ze er vanaf te houden, het is simpelweg een te groot onderdeel van deze tijd.” (7 jaar);
- › “Ik weet niet wat ik moet doen.” (7 jaar);
- › “Nog niet echt nodig geacht.” (10 jaar).

Conclusie

5. Conclusie

Ruim vier op de vijf ouders maken afspraken met hun kind over zijn of haar digitaal mediagebruik. De meeste afspraken hebben te maken met schermtijd, toegestane websites of spelletjes en privacy.

Slechts een kwart van de ouders vertrouwt erop dat hun kind zelf de juiste beslissingen kan maken omtrent digitaal mediagebruik.

Ruim drie kwart van de ouders vindt dat het gebruik van digitale media voor kinderen overwegend positieve gevolgen heeft.

Eén derde van de ouders herkent geen negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik bij hun kinderen.

Het meest herkende negatieve gevolg van digitaal mediagebruik is verslaving, gevolgd door verminderde interactie en agressie of irritatie.

Ouders zien voornamelijk de positieve gevolgen van digitaal mediagebruik bij kinderen. Dit blijkt wanneer gevraagd wordt welke negatieve gevolgen van digitaal mediagebruik ouders herkennen bij hun kind. Eén op de drie ouders geeft aan geen negatieve gevolgen te herkennen. Ouders die wel gevolgen herkennen, geven voornamelijk aan dat dit verslaving, verminderde interactie of agressie of irritatie is. Op de vraag welke positieve gevolgen van digitaal mediagebruik ouders herkennen, geven vrijwel geen ouders aan deze niet te zien. De gevolgen die kinderen ervaren worden bovendien allemaal door meer dan de helft van de kinderen in (zeer) grote mate ervaren.

Ondanks dat ouders voornamelijk positieve gevolgen zien bij hun kind, maakt de meerderheid wel degelijk afspraken omtrent digitaal mediagebruik. Deze afspraken gaan veelal over schermtijd, toegestane spelletjes of websites en privacy. Wanneer kinderen toch negatieve gevolgen ervaren wordt hier door driekwart van de ouders actie op ondernomen. Veel ouders geven aan dat hun kind minder schermtijd krijgt of dat zij het device zelfs afpakken. Daarnaast gaan veel ouders met hun kind in gesprek. Ze bespreken wat het kind meemaakt, wat de gevolgen zijn, en hoe ze dit kunnen oplossen. In sommige gevallen wordt hierbij ook de school van het kind ingeschakeld. Ouders die geen actie hebben ondernomen geven veelal aan dat zij het nog niet nodig hebben gevonden. Er zijn echter ook ouders die simpelweg niet weten wat voor actie ze zouden kunnen ondernemen.

Extra vragen corona

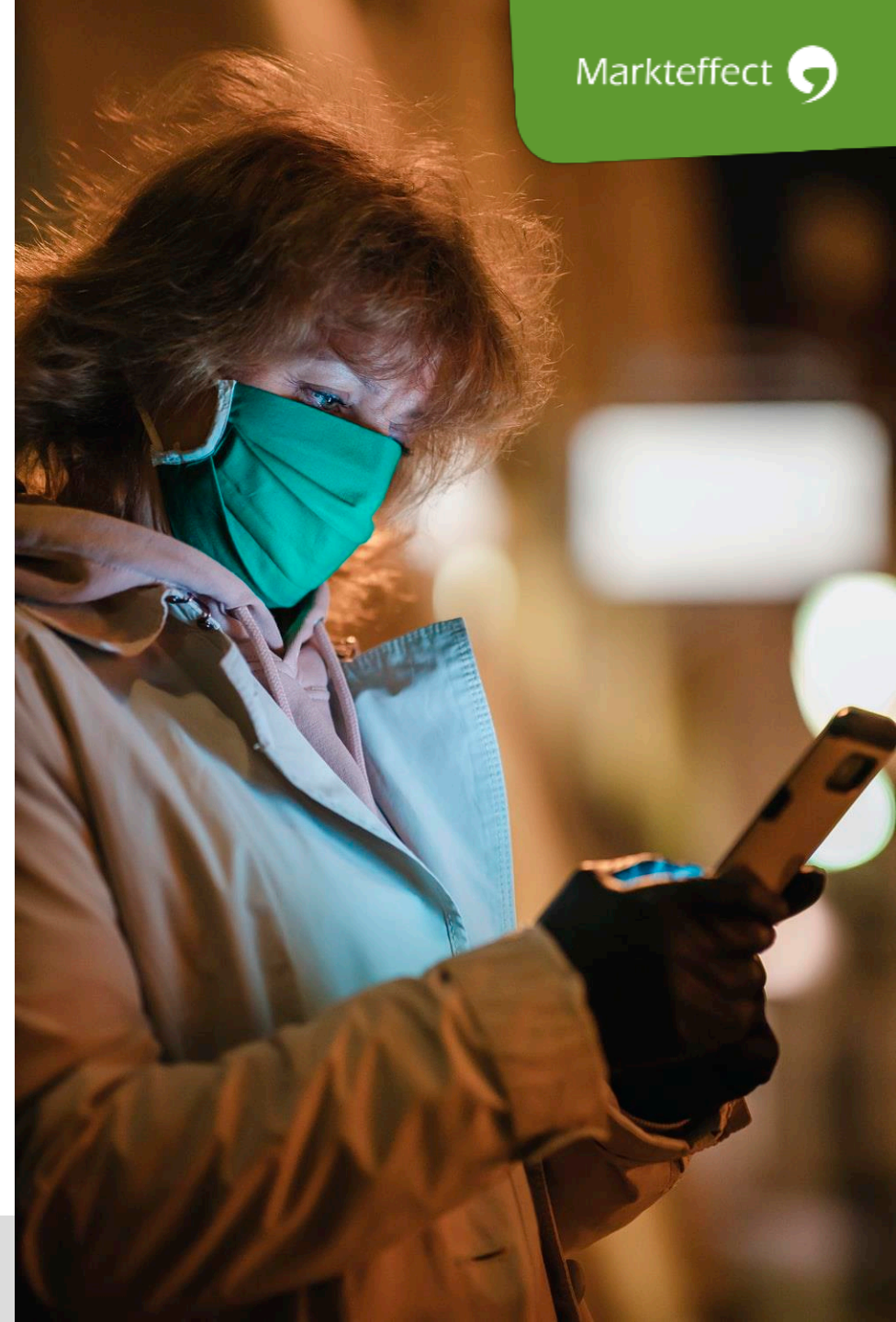
6. Extra vragen corona

Tabel 6.1 Achtergrondkenmerken

Basis: alle ouders

Achtergrondkenmerken ouders	
Geslacht	%
Man	47%
Vrouw	54%
Regio	%
Noord	14%
Oost	15%
Zuid	29%
West	42%
Leeftijd	%
18 t/m 34 jaar	12%
35 t/m 49 jaar	78%
50 jaar of ouder	11%
Opleidingsniveau	%
Laag	11%
Gemiddeld	44%
Hoog	45%

Voor de extra corona vragen zijn 400 ouders van ten minste één kind in de leeftijd van 6 tot en met 12 jaar oud ondervraagd.

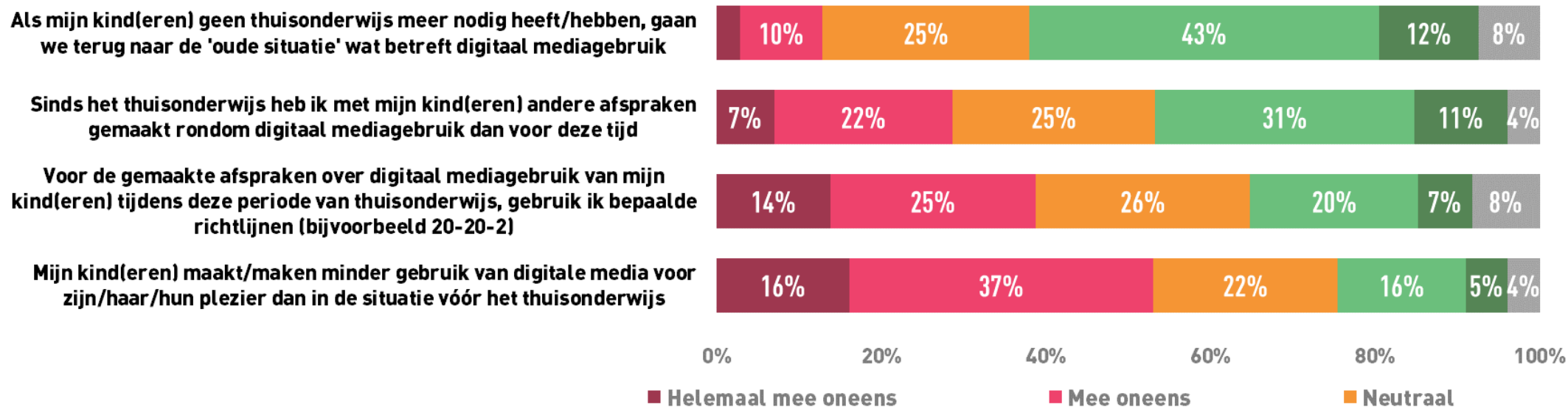
6. Extra vragen corona

Andere afspraken

- › Meer dan de helft van de ouders (55%) geeft aan dat zij weer terug gaan naar de oude situatie wat betreft digitale mediagebruik wanneer hun kind(eren) geen thuisonderwijs meer nodig heeft of hebben;
- › Ruim vier op de tien ouders (42%) geeft aan sinds het thuisonderwijs andere afspraken gemaakt te hebben met hun kind(eren);
- › Eén op de vijf ouders (21%) geeft aan dat zijn of haar kind(eren) sinds het thuisonderwijs meer gebruik maakt/maken van digitale media voor het plezier dan voor het thuisonderwijs.

Figuur 6.1 In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?

Basis: alle ouders

6. Extra vragen corona

Toelichting stellingen

Alle ouders is gevraagd hun antwoord op de voorgelegde stellingen toe te lichten. Hieruit blijkt dat ouders die andere afspraken hebben gemaakt met hun kind(eren) dan voor het thuisonderwijs dit bijvoorbeeld doen om hun kind zo meer contact te laten hebben met vriendjes. Dit contact met vriendjes en gebrek aan andere activiteiten is ook één van de redenen waarom ouders aangeven dat hun kind(eren) meer gebruik maakt/maken van digitale media. Daarnaast geven enkele ouders aan digitale media te gebruiken als 'zoethoudertje'.

Sinds het thuisonderwijs heb ik met mijn kind(eren) andere afspraken gemaakt rondom digitaal mediagebruik dan voor deze tijd.

- › "Als hij alles af heeft mag hij extra spelletjes spelen. Dit komt dan bij zijn schermtijd. Ook omdat hij niet buiten kan spelen met vriendjes." (Helemaal mee eens);
- › "Per dag wordt er 1 uur een spelletje gedaan. Thuisonderwijs of niet... Geen andere spelletjes of websites, kindvriendelijke wel." (Mee oneens);
- › "Ze mogen langer omdat ze daarmee contact houden met vriendjes." (Mee eens).

Mijn kind(eren) maakt/maken minder gebruik van digitale media voor zijn/haar/hun plezier dan in de situatie vóór het thuisonderwijs.

- › "Juist nu meer. Ook om contact te houden met vriendinnen." (Mee oneens);
- › "Omdat ze meer voor school achter laptop zit heeft ze minder behoefte om in haar eigen tijd haar telefoon etc. te gebruiken." (Mee eens);
- › "Ze vervelen zich dus ik let er niet zo veel op, aangezien ze niet buiten mogen spelen." (Neutraal).

Als mijn kind(eren) geen thuisonderwijs meer nodig heeft/hebben, gaan we terug naar de 'oude situatie' wat betreft digitaal mediagebruik.

- › "Als de kinderen weer naar school gaan heb ik digitaal mediagebruik minder nodig als 'zoethoudertje'." (Helemaal mee eens);
- › "Ik denk niet dat dat lukt. Ik wil het wel." (Mee oneens);
- › "Nee, denk en hoop dat ik de afspraken van nu kan blijven behouden." (Neutraal).

Voor de gemaakte afspraken over digitaal mediagebruik van mijn kind(eren) tijdens deze periode van thuisonderwijs, gebruik ik bepaalde richtlijnen (bijvoorbeeld 20-20-2).

- › "Dan behoud je een beetje het overzicht." (Helemaal mee eens);
- › "Ik ken geen richtlijnen hiervoor, ik doe het op gezond verstand." (Mee oneens);
- › "We hebben een schema gemaakt, waarbij ze tijd kunnen verdienen door simpele dingen te doen. Iedere avond rekenen we met elkaar af." (Mee eens).

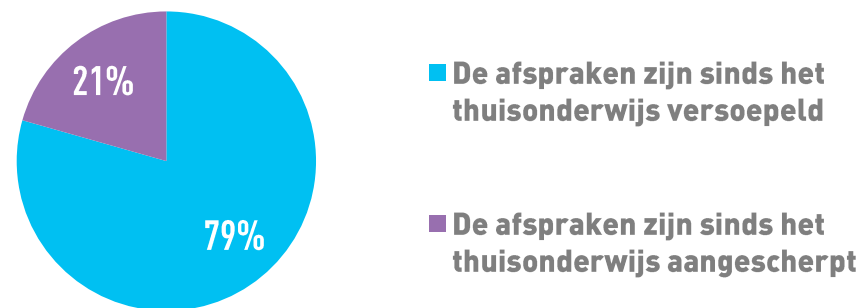
6. Extra vragen corona

Gewijzigde afspraken

- › Een ruime meerderheid van de ouders die andere afspraken met hun kind(eren) gemaakt hebben (79%), geeft aan dat de afspraken sinds het thuisonderwijs zijn versoepeld. Daarentegen heeft één op de vijf ouders (21%) de afspraken juist aangescherpt;
- › Van de ouders die de afspraken met hun kind(eren) hebben versoepeld, geven zes op de tien (60%) aan dat dit is vanwege het gebrek aan andere mogelijkheden voor hun kind(eren). Ruim een kwart van de ouders die de afspraken heeft versoepeld (26%) doet dit omdat zij zo tijd hebben hun eigen werk of klusjes in huis op te pakken;
- › Van de ouders die de afspraken juist aangescherpt hebben, geeft bijna de helft (49%) aan dat dit is omdat zij nu meer tijd hebben hun kind(eren) te controleren op het zich houden aan de afspraken. Eén op de tien (11%) heeft juist minder tijd om hun kind(eren) te controleren en heeft daarom de afspraken aangescherpt.

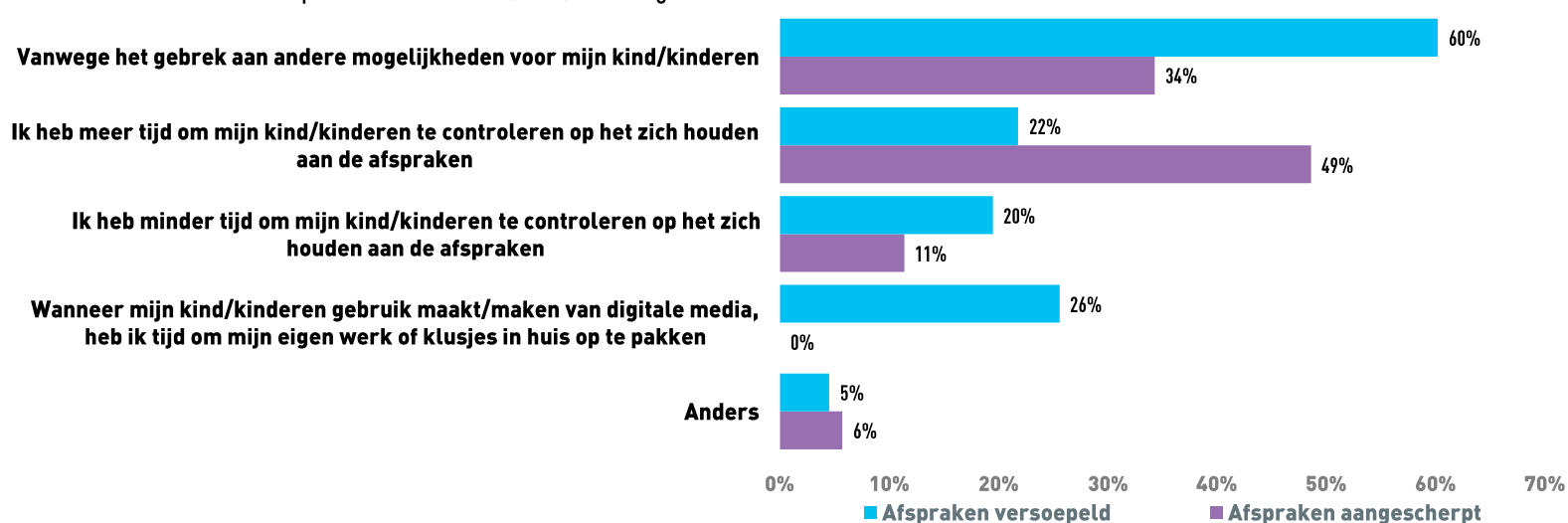
Figuur 6.2 Welke stelling is het meest op jou van toepassing?

Basis: ouders die andere afspraken met hun kind(eren) hebben gemaakt

Figuur 6.3 Waarom heb je andere afspraken gemaakt dan voorheen?

Basis: ouders die andere afspraken met hun kind(eren) hebben gemaakt

Colofon

Markteffect B.V.
Schimmelt 46
5611 ZX Eindhoven

040 239 22 90
<https://markteffect.nl/>

Onderzoeksspecialist
Demi Hummel
d.hummel@markteffect.nl

Client Consultant
Joris van de Schoor
j.vandeschoor@markteffect.nl

Disclaimer ©

Dit rapport is gemaakt door Markteffect B.V., exclusief ten behoeve van gebruik door de opdrachtgever(s). Dit rapport is compleet zonder te refereren aan, en zal alleen in samenloop worden gezien met, de mondelinge toelichting verzorgd door Markteffect B.V. Dit rapport is eigendom van de opdrachtgever(s) en mag niet worden onthuld aan derden of gebruikt voor elk ander doel zonder vooraf schriftelijke toestemming van Markteffect B.V. of de opdrachtgever(s).

De informatie in dit rapport geeft de visie weer van Markteffect B.V. op basis van door middel van onderzoek gevonden feiten. Tijdens dit onderzoek heeft Markteffect B.V. vertrouwd op de accuratesse en volledigheid van beschikbare informatie van publieke en private bronnen gebruikt voor dit marktonderzoek. Markteffect B.V. en haar werknemers wijzen elke verantwoordelijkheid af betreffende het gebruik van deze rapportage.

